

पाणी पुरवठा योजनांसाठी वापरण्यात येणारी
द्रावणे/उपकरणे/ तंत्रज्ञान यांचा राज्यस्तरीय
अनुसूचीवर समावेश करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग,
शासन निर्णय क्र. डब्ल्यूक्यूएम-२००८/प्र.क्र.२५/पापु.१२
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२,
दिनांक :- ५ एप्रिल, २००८.

संदर्भ - १) शासन निर्णय पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, क्र.डब्ल्यूक्यूएम-२००१/
प्र.क्र.२२४/ पापु.१२, दि.१९.९.२००१.

प्रस्तावना -

राज्यातील ग्रामीण व नागरी भागात पाणी पुरवठा योजनांद्वारे पुरवठा होणा-या पिण्याच्या पाण्याच्या शुद्धीकरणासाठी सध्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून वापरण्यात येणारी विविध द्रावणे / उपकरणे यांचे शास्त्रीय व आर्थिक परिक्षण करून त्यांची उपयुक्तता निश्चित करण्यासाठी दि.१९.९.०१ रोजी तांत्रिक सल्लागार समिती स्थापन करण्यात आलेली आहे. सदर तांत्रिक सल्लागार समितीची दि. ०३.०३.०८ रोजी झालेल्या बैठकीत पाणी शुद्धीकरणासाठी वापरण्यात येणारी द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांचे विविध उत्पादक संस्थांनी सादरीकरण केले. स्थानिक स्वराज्य संस्थांना व इतर पाणी पुरवठा यंत्रणा यांना सदर सादरीकरणाच्या अनुषंगाने पाणी शुद्धीकरणासाठी वापरावयाच्या नवीन द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांचा राज्यसूचीवर समावेश करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

शासनाच्या संदर्भाधिन शासन निर्णयान्वये स्थापन करण्यात आलेल्या तांत्रिक सल्लागार समितीच्या दि.३.३.२००८ रोजी झालेल्या बैठकीत या पुर्वी राज्यस्तरीय अनुसूचीमध्ये अंतर्भूत करण्यात आलेल्या द्रावणे/ उपकरणे/ तंत्रज्ञान इ. चा आढावा घेण्यात आला. सदर आढाव्याअंती असा निर्णय घेण्यात आला की, अनुसूचीमध्ये अंतर्भूत सर्वत्र उपलब्ध असलेली तसेच नियमित वापरात असणारी खालील द्रावणे/ उपकरणे/ तंत्रज्ञान यांना राज्यस्तरीय अनुसूचीतून वगळण्यात यावे :-

- १) सोडियम हायपोक्लोराईट द्रावणे/ टॅबलेट्स
- २) पॉट क्लोरीनेटर
- ३) इलेक्ट्रोक्लोरीनेटर
- ४) पाण्याची अणुजैविक तपासणी करण्याकरीता बॅक्टो किट्स
- ५) पाण्याची रासायनिक तपासणी करण्याकरीता रासायनिक तपासणी किट्स
- ६) पाणी शुद्धीकरण यंत्रणेमध्ये वापरण्यात येणारे कंपोनेंट्स

अनुसूचीतून वगळण्यात आलेली द्रावणे/ उपकरणे/ संयंत्रे/ तंत्रज्ञान इ. ची खरेदी खालील निकषांच्या आधारे जिल्हा परिषदा, ग्रामपंचायती, नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण आणि या विभागाच्या नियंत्रणाखाली येणा-या इतर संस्था यांनी आवश्यकतेनुसार स्थानिकरित्या स्पर्धात्मक पध्दतीचा अवलंब करून करावी.

निकष :-

- १) ज्या द्रावणे / रसायन / तंत्रज्ञान यांना बी.आय.एस. (Bureau of Indian Standards) क्रमांकाद्वारे प्रमाणीत केलेले आहे ,त्यानुसार त्यांची गुणवत्ता असावी.
- २) राज्य आरोग्य प्रयोगशाळा, पुणे अथवा इतर शासन मान्यता प्राप्त प्रयोगशाळेकडून गुणवत्ता प्रमाणपत्र प्राप्त केलेले असावे.
- ३) उत्पादन / तंत्रज्ञान यांचा राज्यात इतरत्र वापर झाला असल्यास परफॉर्मन्स सर्टीफिकेट बंधनकारक असावे.
- ४) मान्यता प्राप्त संस्थेकडून WHO / GMP (Good Manufacturing Practices) सर्टीफिकेट प्राप्त केलेले असावे.

२. दि. ३.३.२००८ च्या तांत्रिक सल्लागार समितीच्या बैठकीत सादरीकरण करण्यात आलेल्या नवीन द्रावण / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांचाच राज्यस्तरीय अनुसूचीमध्ये समावेश करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

तांत्रिक सल्लागार समितीच्या वरील निर्णयानुसार या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून पाणी शुध्दीकरणासाठी वापरण्यात येणारी नवीन द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांची राज्यस्तरीय सुधारित अनुसूची पुढील प्रमाणे आहे :-

अ.क्र	द्रावणे/ उपकरणे/ तंत्रज्ञान	सादरीकरण केलेल्या उत्पादक/ पुरवठादारांचा तपशील
१	डिफ्लोरीडेशन तंत्रज्ञान	
	बायोलॉजिकल अँडसॉरबंट कॉलम	हेस वॉटर इंजिनिअर्स, के-२७, फाइव्ह स्टार इंडस्ट्रियल झोन, एम.आय.डी.सी. नागपूर-४४१ २२, , दू.ध्व. ९१-७१०४-२६५३७०
	रेझीन टेक्नॉलॉजी	ऑयन एक्सचेंज, टीसीकॉन हाऊस, डॉ. ई.मोझेस रोड, महालक्ष्मी, मुंबई, दू.ध्व. ९१२२ -३९८९०९०९
	ईलेक्ट्रोलीटिक डिफ्लोरीडेशन टेक्नॉलॉजी	नागपूर अक्वाटेक (NAPL), के-६०, एम.आय.डी.सी. इंडस्ट्रियल एरिया, हिंगणा रोड, नागपूर-४४० ०१६,टेलीफक्स ०७१०४- २३४७३९
२.	आयर्न रिमूव्हल तंत्रज्ञान	
	बायोलॉजिकल अँडसॉरबंट कॉलम	हेस वॉटर इंजिनिअर्स, के-२७, फाइव्ह स्टार इंडस्ट्रियल झोन, एम.आय.डी.सी. नागपूर-४४१ २२, दू.ध्व. ९१-७१०४-२६५३७०

३.	फिल्टरेशन	
	रिव्हर्स ऑसमॉसीस टेक्नॉलॉजी	१)सेफ वॉटर इंडिया, एफ-२, कर्नाटक सोसायटी, मोगल लेन, माहीम, मुंबई-१६. दु.ध्व. २४३०८१०२, फॅक्स २४३७५३०४ २)ऑरिज स्वीट वॉटर टेक्नॉलॉजीस लिमिटेड, ४०८३, चवथा मजला, भांडुप इंडस्ट्रियल इस्टेट, मुंबई टेलीफॅक्स- (०२२) २५९५२८६६ ३) डेक्कन वॉटर ट्रीटमेंट प्रा.लि., सर्व्हे नं.३२, रिलॅक्स् हॉटेलच्या मागे, हरी ओम स्टील, जुना खराडी मुंधवा रोड, पुणे-४११ ०१४, दु.ध्व. ९५२०-२६५३११४८२, २६५३१३०५७
	मेम्ब्रेन फिल्टरेशन	मेसर्स मेम्ब्रेन फिल्टर प्रा.लि. अ-३, साकेत ४५/१, पटवर्धन बागेच्या पुढे, कर्वे रोड, पुणे-४११ ०५२, दु.ध्व. ९५२०-२५४१८७५
४	अल्ट्राफिल्टरेशन	१) श्री.प्रोजेक्टस्, प्लॉट नं-२, श्रीविघ्नहार मनिषा कॉलनी, अदालन रोड,औरंगाबाद दु.ध्व. ०२४०-२३३७२३८, फॅक्स ०२४०-२३३५९६८ २) अक्वा हायजिन प्रा.लि. १/ संकल्पिता, प्लॉट नं-६००, १६ वा रोड, बांद्रे (प.) मुंबई ४०० ०५०,
	पाण्याचे निर्जंतूकीकरण	
	क्लोरीन डायऑक्साइड (CLO २) द्रावण/ पावडरच्या सहाय्याने पाण्यातील जैविक घटक कमी करणे	ए.बी.एंटरप्राईज /ट्वीन ऑक्सॉइड इंडस्ट्रियल इंटरनॅशनल, १७०२, निर्मल टॉवर्स, २६- बाराखंबा रोड, कॅनॉट प्लेस, नवी दिल्ली-११०००१ टेलीफॅक्स-+ ९१११ ४१५४५६९५
५	पाण्यातील व सांडपाण्यातील जैविक व रासायनिक घातक घटक कमी करण्यासाठी मल्ट्रीपल कंपोनेंट युनिट (रिव्हर्स ऑसमॉसिस, अल्ट्रा फिल्टरेशन, रिडक्शन ऑक्सीडेशन प्रोसेस विथ बायोलोजिकल एजंट, अॅक्टिव्हेटेड कार्बन फिल्टर)	थर्ड स्टेप इंजिनिअरिंग टेक्नॉलॉजी, अ, राधा अपार्टमेंट, गायकवाड नगर, औंध, पुणे-४११ ००७. दु.ध्व. / फॅक्स ९१-०२०-२५८८०४२१
	पाण्यातील गढूळपणा पॉलीइलेक्ट्रोलाइटच्या (Polyelectrolyte) सहाय्याने कमी करणे)	थरमॅक्स इंडिया प्रा.लि. धनराज महल, दुसरा मजला, शिवाजी महाराज मार्ग, मुंबई-३९. दु.ध्व. २२८५२०५८, २२०४५३९१, फॅक्स २२०४०८५९
	पिण्याचे पाण्याचे सिल्डर आयोनायझेशन हे तंत्रज्ञान वापरून अणूजैविक दृष्ट्या पाण्याचे निर्जंतूकीकरण करणे	मे. भारती वॉटर्स प्रा.लि., नवी दिल्ली, एम-४ बी, आराधना भवनन, आजादपूर कर्मशिल कॉम्प्लेक्स, नवी दिल्ली-११०३३ दु.ध्व. ०११-२७५७४३९६, २७६८१२९८

७	रोबोट मल्टीप्लाय कंट्रोल प्रोग्रॅमेबल युनिट व टाईम स्विच	
	१)नियमित व योग्य दाबाने वीज पुरवठा हाणण्यासाठी स्वयंचलीत नियमन करणे २) विद्युत मीटरचा वापर दीर्घ कालावधीसाठी करणारी व इतर चार प्रकारे प्रोग्रॅमिंग करून चालणारी स्वयंचलित यंत्रणा	मे.बामो इलेक्ट्रॉनिक्स पुणे, युनिट नं-३०, दुसरा माळा, कॉन्टिनेन्टल इंडस्ट्रिअल कॉम्प्लेक्स, ६९७, कोथरुड इंडस्ट्रिअल इस्टेट, पुणे-४०० ०२९ फोन - ९५२०-२५६८९१४
८	पाण्याच्या टाक्या स्वच्छ करण्याची प्रणाली	
	हायड्रोजन पॅरॉक्साईड द्रावणाच्या साहाय्याने	टॅनक्लीन प्रा.लि. ए-३१२, बी विंग, बेझोला कॉम्प्लेक्स, यु.एन. पुरव मार्ग, चेंबूर, मुंबई-४०००७१ +९१-२२-२५७४०६६/६७/६८
	क्लोरीन डायऑक्साईड द्रावणाच्या साहाय्याने	आर्या असोसिएट्स प्रा.लि. ब्लॉक क्र.३०३, तिसरा मजला, खुल्लर चेंबर, मुंजे चौक, सिताबर्डी, नागपूर-४४००१५ फोन नं.०७१२/२५४२५७१

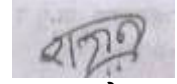
३. पाणी शुध्दीकरण करण्यासाठी राज्यातील जिल्हा परिषदा, ग्रामपंचायती, नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण आणि या विभागाच्या नियंत्रणाखाली येणा-या इतर संस्था यांनी वरील परिच्छेद-१ मध्ये नमूद केलेल्या निकषानुसार खालील अटी व शर्ती यांच्या अधीन राहून राज्यसूचीतील द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांचा आवश्यकतेनुसार वापर करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे :-

अटी व शर्ती :-

- १) स्वायत्त संस्थांनी पाणी शुध्दीकरणासाठी वरील यादीतील द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान याचा वापर करताना त्यांची प्रत्यक्ष पाणी शुध्दीकरणासाठी उपयुक्तता, कार्यक्षमता त्यांच्या स्तरावर पडताळून पाहणे बंधनकारक राहिल.
- २) पाणी शुध्दीकरणासाठी वरील नवीन द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान इत्यादीबाबत निविदा मागविताना वरील यादीतील उत्पादकांकडूनच दर मागवून पारदर्शक पध्दतीने खरेदीची प्रक्रिया करण्यात यावी.
- ३) द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञानाचा अनुसूचीमधील समावेश या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून एक वर्षाच्या कालावधीकरिता राहिल.तांत्रिक सल्लागार समितीची बैठक दर सहा महिन्यांनी बोलाविण्यात येईल व या अनुसूचीतील द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान इ. ना मुदतवाढ देण्याचे अथवा ती रद्द करण्याचे अधिकार शासनाला असतील.
- ४) वरील यादीतील द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांच्या व्यतिरिक्त नवीन विकसित द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान तांत्रिक सल्लागार समितीस ज्ञात झाल्यास त्याबाबत शासनाकडून वेळोवेळी निर्देश देण्यात येतील.

- ५) पाणी शुध्दीकरणासाठी वापरावयाच्या सर्व द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांच्या खरेदीसाठी कोणतेही शासकीय अनुदान अनुज्ञेय असणार नाही. यासाठी आवश्यक ती तरतूद संबंधित संस्थांनी देखभाल व दुरुस्ती निधीमधून अथवा स्वनिधीतून करावी.
- ६) उपरोक्त यादीतील द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांच्या उपयुक्ततेबाबत अथवा कार्यक्षमतेबाबत संबंधित महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण / ग्रामपंचायती / जिल्हा परिषद / नगरपालिका/ महानगरपालिका व इतर संस्था यांच्याकडून तक्रार प्राप्त झाल्यास योग्य तपासणी करून सदर घटकाचे नाव यादीमधून कमी करण्याचे अधिकार तांत्रिक सल्लागार समितीस राहतील.
- ७) या यादीत वेळोवेळी द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान व इतर अनुषंगीक सेवा पुरविणा-या संस्थांचा अंतर्भाव करण्याचे व वर नमूद अटीशिवाय जादा अटी समाविष्ट करण्याचे अधिकार शासनास असतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजन खोब्रागडे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १) मा.मंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- २) मा.राज्यमंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ३) प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, यांचे स्विय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ४) सह सचिव (पापु-१२), पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ५) उप सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ६) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई
- ७) महासंचालक, (आरोग्य सेवा), आरोग्य महासंचालनालय, मुंबई
- ८) संचालक, अन्न व औषध प्रशासन, वांद्रे, मुंबई
- ९) संचालक, नगरपालिका प्रशासन, वरली, मुंबई
- १०) सदस्य सचिव (तांत्रिक), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, एक्सप्रेस टॉवर्स, नरिमन पॉईंट, मुंबई
- ११) जिल्हाधिकारी (सर्व)
- १२) आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
- १३) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)
- १४) संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे
- १५) उप संचालक, राज्य आरोग्य प्रयोगशाळा, पुणे
- १६) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)
- १७) अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण मंडळ, (सर्व)
- १८) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद (सर्व)
- १९) संचालक, अखिल भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था, अंधेरी, मुंबई
- २०) प्रमुख (विपणन), महाराष्ट्र लघुउद्योग विकास महामंडळ, कृपानिधी, ९, वालचंद हिराचंद मार्ग, बेलौर्ड इस्टेट, मुंबई - ४०० ००१
- २१) पर्यावरण तज्ञ (सु.स. व प्र.व्य.क.) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, सिडको भवन, बेलापूर, नवीमुंबई

- २२) हेस वॉटर इंजिनिअर्स, के-२७, फाइव स्टार इंडस्ट्रियल झोन, एम.आय.डी.सी. नागपूर-४४१ २२,
 २३) ऑयन एक्सचेंज, टीसीकॉन हाऊस, डॉ. ई.मोझेस रोड, महालक्ष्मी, मुंबई,
 २४) नागपूर अक्वाटेक (NAPL), के-६०, एम.आय.डी.सी. इंडस्ट्रियल एरिया, हिंगणा रोड, नागपूर-४४० ०१६,
 २५) सेफ वॉटर इंडिया, एफ-२, कर्नाटक सोसायटी, मोगल लेन, माहीम, मुंबई-४०००१६.
 २६) ऑरिज स्वीट वॉटर टेक्नॉलॉजीस लिमिटेड, ४०८३, चवथा मजला, भांडुप इंडस्ट्रियल इस्टेट, मुंबई
 २७) डेक्कन वॉटर ट्रिटमेंट प्रा.लि., सर्व्हे नं.३२, रिलेक्स हॉटेलच्या मागे, हरी ओम स्टील, जुना खराडी मुंधवा रोड,
 पुणे-४११ ०१४,
 २८) मेसर्स मेम्ब्रेन फिल्टर प्रा.लि. अ-३, साकेत ४५/१, पटवर्धन बागेच्या पुढे, कर्वे रोड, पुणे-४११ ०५२,
 २९) श्री.प्रोडेक्टस्, प्लॉट नं-२, श्रीविघ्नहार मनिषा कॉलनी, अदालन रोड, औरंगाबाद
 ३०) अक्वा हायजिन प्रा.लि. १/ संकल्पिता, प्लॉट नं-६००, १६ वा रोड, बांद्रे (प.) मुंबई ४०० ०५०,
 ३१) ए.बी.एंटरप्राईज /ट्वीन ऑक्सॉइड इंडस्ट्रियल इंटरनॅशनल, १७०२, निर्मल टॉवर्स, २६- बाराखंबा रोड, कॅनॉट
 प्लेस, नवी दिल्ली-११०००१
 ३२) थर्ड स्टेप इंजिनिअरिंग टेक्नॉलॉजी, अ, राधा अपार्टमेंट, गायकवाड नगर, औंध, पुणे-४११ ००७.
 ३३) थर्मॅक्स इंडिया प्रा.लि. धनराज महल, दुसरा मजला, शिवाजी महाराज मार्ग, मुंबई-३९.
 ३४) मे. भारती वॉटर्स प्रा.लि., एम-४ बी, आराधना भवनन, आजादपूर कमर्शियल कॉम्प्लेक्स,
 नवी दिल्ली-११००३३
 ३५) मे.बामो इलेक्ट्रॉनिक्स, युनिट नं-३०, दुसरा माळा, कॉन्टिनेन्टल इंडस्ट्रियल कॉम्प्लेक्स, ६९७, कोथरुड
 इंडस्ट्रियल इस्टेट, पुणे-४०० ०२९
 ३६) टॅनक्लीन प्रा.लि., ए-३१२, बी विंग, बेझोला कॉम्प्लेक्स, यु.एन. पुरव मार्ग, चेंबूर, मुंबई-४०००७१
 ३७) आर्या असोसिएट्स प्रा.लि., ब्लॉक क्र.३०३, तिसरा मजला, खुल्लर चेंबर, मुंजे चौक, सिताबर्डी,
 नागपूर-४४००१५
 ३८) आर्षा केमिकल्स प्रा.लि., १७/२७ एम.आय.डी.सी. तळोजा इंडस्ट्रीयल एरिया, तळोजा, जि.रायगड
 ३९) क्रिस्टल फार्मा प्रा.लि., घर प्लॉट नं.४७, कुलश्री सोसायटी नं.२ कर्वे नगर, पुणे-४११ ००२
 ४०) नागपूर केमिकल्स, डब्ल्यू ३६, एम.आय.डी.सी. इंडस्ट्रीयल एरिया, हिंगणा रोड, नागपूर ४४००१६
 ४१) विश्वा केमिकल्स, डब्ल्यू-२४, एमआयडीसी एरिया, हिंगणघाट रोड, नागपूर-४४० ०१६
 ४२) सुरेखा केमिकल्स, प्लॉट नं. ५४/१०, डी-२ ब्लॉक, एम.आय.डी.सी., पुणे
 ४३) एल.टेक.सिस्टिम, २-बी, राजकमल कॉम्प्लेक्स, पंचशील चौक, वर्धा रोड, धंतोली, नागपूर-१२
 ४४) प्रेरणा लॅबॉरेटरीज, सी-९७, ओरीयन कॉम्प्लेक्स, औंध रोड, खडकी, पुणे-४११०२०
 ४५) सिरमॅक्स केमिकल्स, २८, अ.व्ही.मुनी इंडस्ट्रियल इस्टेट, न्यु एक्सटेंशन विंग, तलमजला, वल्लभभाई रोड,
 विलेपार्ले (प.), मुंबई-४०० ००५६
 ४६) टी.एच.ठाकोरे फार्मास्युटीकल लॅबॉरेटरीज, १५/अ, प्रेमसन्स इंडस्ट्रीज इस्टेट, केव्हडा रोड, जोगेश्वरी (पू), मुंबई
 ४७) निवडनस्ती, कार्यासन पापु-१२